

VIGTIG PRAKSISORIENTERET BOG

Anmeldelse af Yvonne Mørck

I forbindelse med udarbejdelsen af hvad der blev til bogen "Familien betyder alt'. Vold mod kvinder i etniske minoritetsfamilier" (Frydenlund 2011, se www.trygfonden.dk) besøgte jeg i sommeren 2009 sammen med mine to medforfattere Kastaniehuset, som var et socialpædagogisk opholdssted for etniske minoritetspiger. Vi interviewede lederen og psykologen Inge Loua og nogle af de engagerede medarbejdere, som tydeligvis havde oparbejdet mange erfaringer igennem stedets levetid. Bostedets målgruppe var etniske minoritetspiger/kvinder i alderen 14 til 18 år, og det var det eneste af sin art i perioden 2004 til udgangen af 2009, hvor stedet lukkede som følge af faldende indskrivninger fra kommunerne.

Formålet med bogen er at formidle den viden og de erfaringer, som Inge Loua har indhentet gennem næsten 20 års arbejde med etniske minoriteter i Danmark. Fokus er især på de erfaringer, der er gjort på Kastaniehuset, hvor der i alt har boet 42 piger. Intentionen med bogen er, at fagfolk, der på forskellig vis beskæftiger sig med etniske minoritetspiger, kan hente gode råd og inspiration og dermed være bedre rustet til at forstå de unges situation og adfærd og dermed yde en solid professionel indsats til gavn for disse unge kvinder.

Bogen beskæftiger sig med en bestemt gruppe af etniske minoritetspiger, nemlig unge der har haft en belastet opvækst. Pigerne kommer fra både indvandrer- og flygtningefamilier fra især mellemøstlige lande. Loua beskriver de unge som kommende fra en baggrund, hvor "familiekulturen ikke tillader forhandling, eller hvor hverken forældre eller unge har kompetencer eller redskaber til at forhandle med hinanden. Hvor unge piger, der ønsker sig et friere og mere moderne ungdomsliv, bliver mødt med vold, udelukkelse eller ekstrem social kontrol. Hvor nogle af dem bliver presset, overtalt, snydt eller tvunget til et ægteskab, de ikke ønsker. Det er de piger, der løber hjemmefra eller bliver anbragt uden for hjemmet. Selvom det muligvis kun er for en relativt kort periode, er det ikke desto mindre et voldsomt brud med familien, som trækker lange spor i familiemedlemmernes relationer til hinanden" (s.14). Bogen redegør

Inge Loua:
Når Aicha løber hjemmefra.
Psykosocialt arbejde med
etniske minoritetspiger.
 Hans Reitzels Forlag.
 275 sider, 298 kr.

for det første for de særlige betingelser og dilemmaer, som piger med denne baggrund står overfor i teenagealderen og for det andet for, hvordan professionelle kan møde, forstå, hjælpe og støtte disse piger.

Bogen bidrager til tidligere danske udgivelser om etniske minoritetspiger og æresrelaterede konflikter med viden om, hvordan man kan arbejde med piger, der vil løbe hjemmefra eller allerede er det. Psykosocialt arbejde er en overordnet betegnelse, der angiver, at man forstår problemstillinger og metodikker ud fra forskellige faglige perspektiver og tilrettelægger arbejdet med den enkelte pige tværfagligt med afsæt i hendes behov. Psykosocialt arbejde indebærer således en kombination af psykologiske, sociale og pædagogiske forståelser og forholdemåder.

Inge Loua beskriver sig selv som udøvende praktiker, og bogen er da også praksisorienteret med fokus på fremadrettet udvikling snarere end på tilbageskuende årsagsforklaringer. Det betyder ikke, at bogen er ateoretisk, men når begreber og teori inddrages er de typisk tæt knyttet til et praksisniveau. En af bogens styrker er netop dens mange konkrete 'hands on'-erfaringer, indsigter og metoder til psykosocialt arbejde. Forfatteren har et solidt psykosocialt grundlag, hun har blik for kulturspecifikke dimensioner, og hun udviser stor empati overfor de unge kvinder.

Loua trækker især på danske undersøgelser og forskning. Som nævnt forener psykosocialt arbejde flere fagligheder, hvilket betyder, at bogen også kommer rundt om en lang række fænomener, teorier og metoder, fx forskellige former for fattigdom (fysisk, mental, social, følelsesmæssig), migration, vold, social kontrol, værdier og normer, herunder forestillinger om ære og skam – og mød, seksualitet og ægteskab, magt, hierarkier og kommunikation i etniske minoritetsfamilier, køns- og kulturforståelser, psykologisk og pædagogisk teori og forskellige metoder i psykosocialt arbejde. Nogle af disse områder fremstår stærkere end andre, ligesom Louas navigation i det farefulde farvand, der handler om kultur og dens betydning for pigernes livssituation og handlemuligheder ikke altid er helt konsistent.

Det er en velskrevet bog, der er udformet i et tilgængeligt sprog, der retter sig mod en bred målgruppe. Den er også opbygget på en pædagogisk og læsevenlig måde. Den består af en indledning, et introducerende kapitel 1 og tre dele med i alt 11 kapitler, en litteraturliste, en oversigt over bilag som kan ses på forlagets hjemme-

side (en praktisk måde at få præsenteret forskellige konkrete redskaber til det psykosociale arbejde som beskrives i bogen) samt en litteraturliste. Kapitlerne slutter med en opsamling og en afrunding, der indeholder 'spørgsmål til refleksion' og litteraturhenvisninger til de, der vil læse mere om det område, som det pågældende kapitel omhandler. Bogen kan enten læses fra begyndelsen til slutningen, eller den kan anvendes som en opslags- eller håndbog; det er på den baggrund, at man skal se den detaljerede indholdsfortegnelse.

I kapitel 1 præsenteres baggrunden for indsatser for etniske minoritetspiger og -kvinder i æresrelaterede konflikter og dermed for Kastaniehusets oprindelse, formål og beboere. Første del: 'Når Aicha har problemer' handler om, hvordan man kan forstå de etniske minoritetsfamilier, hvis piger og unge kvinder overvejer at forlade eller rent faktisk forlader deres familie. Anden del: 'Når Aicha bliver anbragt' beskæftiger sig med de situationer, hvor det ikke lykkes at forebygge en anbringelse ved hjælp af pædagogiske indsatser, rådgivning og/eller konfliktmægling. Tredje del: 'Når Aicha skal videre' fokuserer på, hvordan man kan arbejde med gode afslutninger og kontinuerlig støtte til tidligere anbragte piger i form af planlagt udslusning og et effektivt og pædagogisk tilrettelagt efterværn.

Der indgår en række lærerige og ofte rørende beretninger, der giver eksempler på de problemstillinger, som henholdsvis piger og medarbejdere på især Kastaniehuset stod overfor. Disse historier er udformet med udgangspunkt i autentiske historier.

Det er en vigtig bog, som Inge Loua har skrevet. Inden for mange praksisorienterede felter, fx det socialpædagogiske, indhenter medarbejdere mange væsentlige erfaringer. Få har imidlertid kapacitet til at systematisere og nedskrive disse erfaringer, så de kan komme det videre arbejde til gavn. Det har Inge Loua, og det skal hun have stor tak for.

Yvonne Mørck, lektor på Institut for Samfund og Globalisering, Roskilde Universitet.